

General Markos oskarża: Anglicy biorą udział w walkach po stronie greckich faszystów

Pomoc radziecka dobrodziejstwem dla gospodarki Czechosłowacji

Demokratyczne gazety kanadyjskie ostro krytykują rząd kanadyjski za przyjęcie, które wydano na cześć ministra spraw zagranicznych Grecji TSALDARISA. Gazety podkreślają, że Tsaladaris jest jednym z inicjatorów terroru przeciw demokratom greckim i że rząd kanadyjski powinien wspomnieć na poległych kanadyjskich żołnierzach, którzy zginęli w walce z faszystami w Grecji.

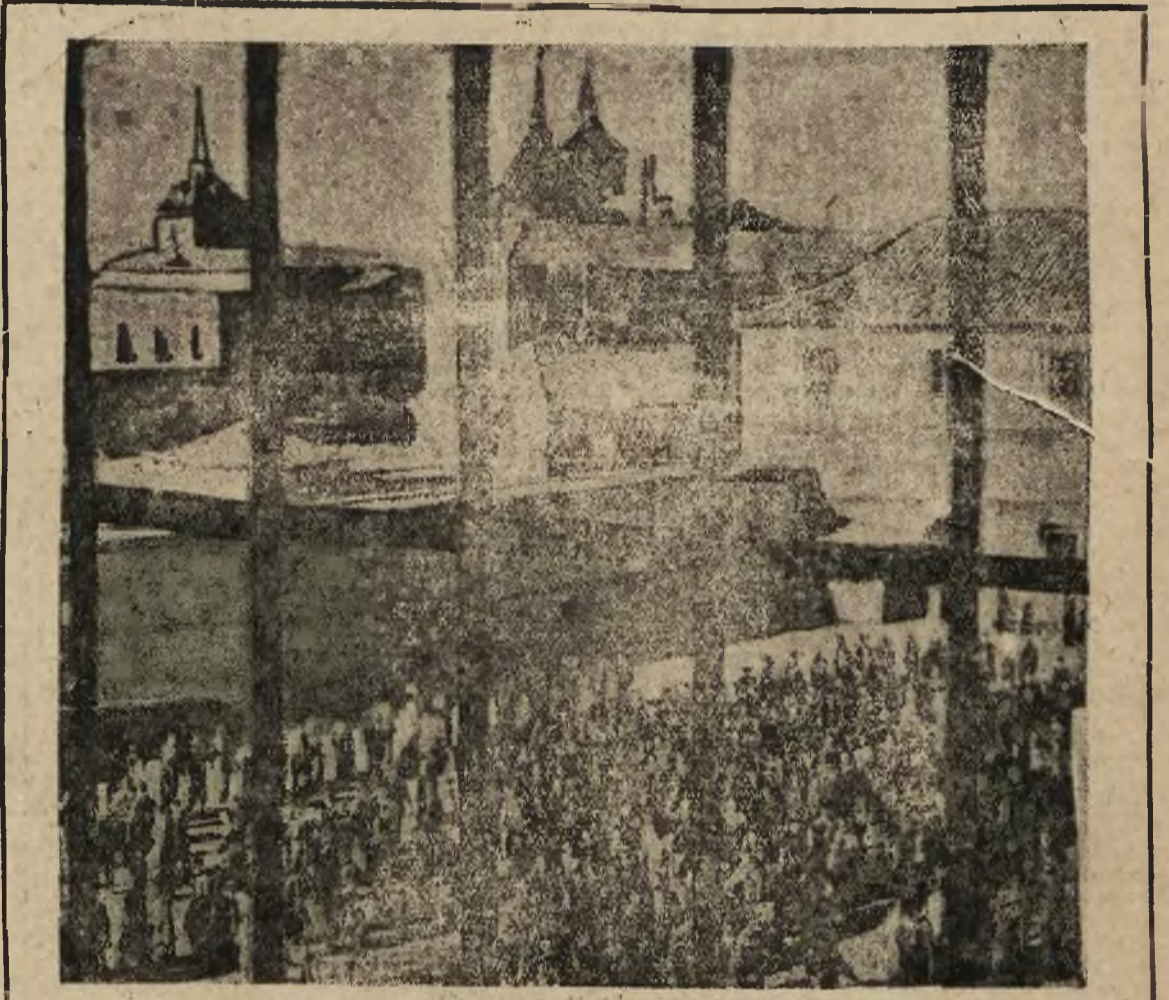
ATENY, czwartek. KOMUNIKAT DOWÓDZTWA NACZELNEGO DEMOKRATYCZNEJ ARMII GRECKIEJ PROTESTUJE PRZECIWKO INGERENCJI WŁADZ BRYTYJSKICH I AMERYKAŃSKICH W WALKI PRZECIWKO GRECKIEJ ARMII DEMOKRATYCZNEJ.

Komunikat stwierdza, że władze brytyjskie i amerykańskie popierają w całej pełni greckie faszystowskie oddziały rządowe. Demokratyczna armia grecka nie może odróżniać greckich oddziałów rządowych od oddziałów angielskich i amerykańskich biorących udział w operacjach przeciwko armii demokratycznej.

Władze brytyjskie w dalszym ciągu zaopatrują oddziały rządowe w materiał wojenny, wiedząc, że materiał ten jest użyty przeciwko armii demokratycznej. Artyleria i lotnictwo bez przerwy bombardują otwarte miasta i miasteczka.

Istnieją podstawy do przypuszczenia, że w operacjach lotniczych biorą udział piloci angielscy.

Oficerowie amerykańscy biorą udział we wszystkich konferencjach sztabu generalnego, na których są opracowywane operacje przeciwko armii demokratycznej. Do Koniskos, gdzie znajdował się batalion wojsk rządowych, przybył kapitan brytyjski i wziął udział w walce przeciwko jednostkom armii demokratycznej w górach Kakorema. W dniu 22 maja br. wzięto do niewoli i kapłana i 2 żołnierzy brytyjskich, znajdujących się wraz z żołnierzami greckimi w samochodzie wojskowym. Jeden Anglik i 1 Grek zostali zabici. Samochód należał do jednostki, które przeprowadzały operacje wojskowe przeciwko armii demokratycznej. W dniu 10 czerwca br. przybył samolotem do Larissy atache wojskowy ambasady brytyjskiej, celem udzielenia pomocy 9-ej dywizji, generałowi KATRILLO pomocy w operacjach wojskowych przeciwko armii demokratycznej. 12 czerwca 1947 r. oficer brytyjski i oficer amerykański, wzięli udział razem z oficerami armii rządowej w operacjach w strefie Larissa. 13 czerwca pojawiło się lotnictwo brytyjskie i amerykańskie w pobliżu Agrafa, 14 czerwca 1947 r. 2 oficerowie brytyjscy i 1 amerykański przybyli do Had, gdzie odbyli naradę z dowódcą oddziałów rządowych.

W czasie gdy hiszpańscy patrioci giną, torturowani i terroryzowani w więzieniach Franco, amerykańscy i brytyjscy monopolistę eksploatają z pomocą faszystowskiego dyktatora Hiszpanii wszystkie ośrodki przemysłowe kraju.

Plan wydobywania węgla będzie wykonany

Nasza odbudowa, nasz wzrost produkcji, skuteczna walka z drożyzną i krok po kroku wywalczana poprawa bytu — wszystko to wyrosło na podwalinach planu trzyletniego. Jest on rzesztowaniem naszej konstytucji gospodarczej, a podstawą której leży przemysł węglowy.

Wspaniałe wyniki bitwy o węgiel upolity nasze kadry przemysłu węglowego, osłabiły ich czujność i natężenie w pracy. Lipcowe wydobywanie węgla nie nadąża za planem.

Fakt ten jest nieuzasadnioną i gospodarczo: zaopatrzenie techniczne naszych kopalń, aczkolwiek ciągle jeszcze niedostateczne, poprawia się. Sprowadza my, a nawet zaczynamy produkować zastępczą łożyska kulkowe, rozpoczynamy import kierownic dębowych; wynalaz część górników pozwala na zastąpienie brakujących kłmów i nitosów.

Sytuacja aprobowania gór nika ulega wyraźnej poprawie i musi ulec dalszemu polepszeniu. Efektywne zarobki górników podwyższyły się przez wprowadzenie premii za nieopuszczenie dniówek, przez parokrotne podniesienie dodatków rodzinnych i wyrównanie dla najniższych zarabiających kategorii. W opracowaniu są dalsze poczynienia, mające na celu podniesienie wydajności pracy i polepszenie bytu pracowników przemysłu węglowego. Sytuacja górnika zmierza wyraźnie ku lepszeniu.

Mimo niedociągnięć w wydobywaniu, wydajność pracy w górnictwie nie tylko nie zmniejszyła się, lecz wzrastała stale i dalej wzrasta, co świadczy o tym, że kadry nasze są zdrowe, że zapal do pracy pozostał nie zmieniony. — Oznacza to, że chwilowemu zahamowaniu wykonania planu winne są braki w organizacji pracy, brak czujności nadzoru i kontroli.

Największy wrogowie produkcji — to opuszczanie dniówek to nie wykorzystanie pełnego czasu pracy na dole, to ponadto wszelkie braki organizacyjno-techniczne kierownictwa, powodujące marnowanie czasu i siły roboczej, a nieraz i wypadki. Hamulcem produkcji są też braki w funkcjonowaniu aparatu spółdzielczego i tych czynników, których zadaniem jest szybkie i sprawne obsługiwanie rzesz górniczych, — wywołujące niezadowolenie górników. Hamulcem są również braki w organizacji mobilizacji sił roboczych.

Te błędy można i należy usunąć przy wzmoczeniu dyscypliny pracy, czujności i wysiłku produkcyjnego. Gdy zostaną usunięte wykonanie planu nie okaże się zbyt trudnym.

Fakt zahamowania w wykonaniu planu na lipiec winien natychmiast postawić na nogi wszystkich górników, a przede wszystkim awangardę ich, członków obu partii robotniczych z 40 tysięczną gromadą peperowców na czele. Bitwa o węgiel trwa; nie zakończy jej bynajmniej pierwsze zwycięstwa. Zakończy ją dopiero wykonanie planu 3-letniego.

Każdy Polak — górnik, słygar czy kierownik; rady zakładowe, organizacje partyjne, trójki bezpieczeństwa, dyrekcje winny natychmiast — w ścisłej współpracy — zmobilizować wszystkie siły do walki o Plan. Braki muszą być wyrównane jeszcze w tym miesiącu.

Węgiel to podstawa naszej gospodarki narodowej. Wydobywanie węgla — to nasz eksport, a więc i import; to materiały na odbudowę i żywność z zagranicy. Musimy nadto pól miliona ton dać wsi w „akcji wiązanej” za zboże. A więc węgiel — to tani chleb dla miasta, to nasze zwycięstwo w walce ze spekulacją.

Plan węglowy jest głównym filarem planu 3-letniego, którego owocem będzie dobrobyt. Plan ten to nasza samodzielnność gospodarcza i polityczna — nasza odpowiedź za granicznym szantażystom. Górnictwo polskie, które pokonało szturmowo niejedną przeszkodę, stać na wypełnienie planu. Nie pozwól ono, aby drgnął filar trzylatniej sytości. Plan musi być i będzie wykonany.

Walki toczą się z nie słabnącą siłą

BELGRAD, czwartek. Wiadomości napływające z Grecji świadczą, iż walki między armią demokratyczną a wojskami rządowymi toczą się z nie słabnącą siłą. Najcięższe boje toczą się na wyżynie Gramos, gdzie wojska rządowe wprowadziły do akcji lotnictwo i artylerię górską. Wojska rządowe przygotowują się spieszyć do operacji w rejonie jeziora Prespe, gdzie prawdopodobnie powstanie nowy demokratyczny rząd grecki.

W północnej Grecji oddział partyzantów zajął miasteczko Anaporete, zadając przeciwnikowi dotkliwe straty. W Macedonii partyzanci zajęli cały powiat Katerine i wdarli się do miasta.

Walki toczą się również w Tracji, w Grecji środkowej i w innych częściach kraju.

Komunikat rządowy opublikowany w środę stwierdza, że dwie brygady wojsk rządowych przeszły do generalnego ataku w okolicach Konitzy. Wojska rządowe usiłują otoczyć powstańców.

Sprawcą naprężonej sytuacji jest rząd Maximosa

NOWY JORK, czwartek. Na wczorajszym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa rozpatrywana była sprawa powołania do życia stałej Bałkańskiej Komisji ONZ. Delegat USA JOHNSON domagał się, by Rada Bezpieczeństwa przyspieszyła rozpatrzenie sprawozdania Komisji Bałkańskiej z uwagi na naprężoną sytuację panującą w Grecji.

Delegat radziecki ANDRZEJ GROMYKO oświadczył, że nie widzi specjalnego powodu do pośpiechu, gdyż „naprężona sytuacja” w Grecji została sztucznie wytworzona przez rząd grecki w ciągu ostatnich 48 godzin. Gromyko sprzeciwił się odbyciu posiedzenia Rady w środę.

Po dyskusji Rada Bezpieczeństwa odroczyła swe posiedzenie do czwartku.

Gen. Markos ostrzega

ATENY, czwartek. Komunikat kwartery głównej gen. Markosa uprzedza, że na przyszłość schwytań członków brytyjskich lub amerykańskich sił zbrojnych walczących z bronią przeciwko greckim oddziałom demokratycznym będą traktowani jako wrogowie.

Dowódca partyzantów greckich Markos oświadczył, że lotnictwo brytyjskie i amerykańskie biorze udział w walce domowej w Grecji po stronie rządu greckiego. „Dziennik ateński „Elefteria” donosi, że na wczorajszym nocnym posiedzeniu Greckiej Rady Politycznej zapada decyzja delegacji Greckiej Partii Komunistycznej. Jak podaje dziennik, przedstawiciele Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych zaaprobowali uchwałę Rady Politycznej.

Rumunia i Bułgaria kroczą wspólną drogą

SOFIA, czwartek. Premier bułgarski DYMITROW, wydał na cześć delegacji rządu rumuńskiego, bawiacej w Bułgarii, obiad, podczas którego Dymitrow i premier rumuński Groza wygłosili przemówienia.

Premier Dymitrow podkreślił wielkie znaczenie przyjaźnielskich stosunków istniejących pomiędzy obu krajami.

Jako kraj naddunajski, Bułgaria wraz z Rumunią i Jugosławią nie dopuści do obcych wpływów w basenie naddunajskim. Bliskie stosunki pomiędzy nową Bułgarią i nową Rumunią są nie tylko korzystne dla obu krajów, lecz służą również sprawie utrwalenia demokratycznego pokoju na Bałkanach.

Wspólnie ze Związkiem Radzieckim i państwami demokratycznymi Bułgaria i Rumunia będą bronić swej niepodległości i suwerenności, wspólnie oba kraje walczyć będą przeciwko odrodzeniu imperializmu niemieckiego.

Premier GROZA podziękował Dymitrowowi w gorących słowach za jego przemówienie oraz za wyrazy przyjaźni i zakończył okrzykiem na cześć demokratycznej Bułgarii, prawdziwego i pełnego.

Oświadczenie prof. Einsteina NOWY JORK, czwartek. W związku z przypadającą w dniu 16 bm. drugą rocznicą pierwszego wybuchu bomby atomowej, prof. ALBERT EINSTEIN oraz kilku innych wybitnych uczonych amerykańskich złożyło oświadczenie, w którym domagają się międzynarodowej kontroli energii atomowej w ramach ONZ.

O zastosowanie energii atomowej dla celów pokojowych Stanowisko Polski w komisji ONZ

NOWY JORK, czwartek. NA W CZORAJSZYM POSIEDZENIU JEDNEGO Z PODKOMITETÓW KOMISJI ATOMOWEJ ONZ DELEGAT POLSKI DR. ZŁOTOWSKI ZŁOŻYŁ OBSZERNE OŚWIADCZENIE W OBRONIE PRAW POSZCZEGÓLNYCH NARODÓW DO PROWADZENIA BADAŃ ATOMOWYCH DLA CELÓW POKOJOWYCH.

Oświadczenie delegata Polski zostało wywołane wcześniejszą propozycją Stanów Zjednoczonych, aby wszelkie badania atomowe prowadziła jedynie międzynarodowa organizacja kontroli energii atomowej.

Dr. Złotowski oświadczył, że dla ludzkości, nie wytrzymują krytyki wobec niewielkiej ilości surowców, używanych do badań. Dyskusja nad zagadnieniem formy badań nad energią atomową dla celów pokojowych jest jednym ze stałych ogólnych dyskusji nad poszczególnymi problemami międzynarodowej kontroli energii atomowej i trwa już od dłuższego czasu. Amerykanie proponują, by wszelkie prace badawcze przekazane zostały międzynarodowej organizacji atomowej włączając w to również prace badawcze na polu broni atomowej.

Związek Radziecki domaga się by organizacja tej zabronione wszelkich badań dla celów wojennych.

Polska zgadzając się w zaradku by organizacji tej zezwolono na pewne badania, żąda, by wszystkie państwa miały prawo prowadzenia badań naukowych w zakresie energii atomowej dla celów pokojowych.

Wobec tego, że badania te prowadzone są w warunkach, które nie gwarantują bezpieczeństwa, w szczególności w dziedzinie broni atomowej, uważamy, że niebezpieczna jest sama praca badawcza, prowadzona w poszczególnych laboratoriach mogłaby być niebezpieczna dla ludzkości.

Zdaniem dr. Złotowskiego, argumenty amerykańskie, że tego rodzaju praca badawcza, prowadzona w poszczególnych laboratoriach mogłaby być niebezpieczna dla ludzkości, nie wytrzymują krytyki wobec niewielkiej ilości surowców, używanych do badań.

Wobec tego, że badania te prowadzone są w warunkach, które nie gwarantują bezpieczeństwa, w szczególności w dziedzinie broni atomowej, uważamy, że niebezpieczna jest sama praca badawcza, prowadzona w poszczególnych laboratoriach mogłaby być niebezpieczna dla ludzkości.

Wobec tego, że badania te prowadzone są w warunkach, które nie gwarantują bezpieczeństwa, w szczególności w dziedzinie broni atomowej, uważamy, że niebezpieczna jest sama praca badawcza, prowadzona w poszczególnych laboratoriach mogłaby być niebezpieczna dla ludzkości.

Wobec tego, że badania te prowadzone są w warunkach, które nie gwarantują bezpieczeństwa, w szczególności w dziedzinie broni atomowej, uważamy, że niebezpieczna jest sama praca badawcza, prowadzona w poszczególnych laboratoriach mogłaby być niebezpieczna dla ludzkości.

Wobec tego, że badania te prowadzone są w warunkach, które nie gwarantują bezpieczeństwa, w szczególności w dziedzinie broni atomowej, uważamy, że niebezpieczna jest sama praca badawcza, prowadzona w poszczególnych laboratoriach mogłaby być niebezpieczna dla ludzkości.

ROZKAZ MINISTRA BEZP. PUBL.

WARSZAWA. Ministerstwo Bezpieczeństwa ogłasza następujący rozkaz ministra bezpieczeństwa publicznego z dnia 11 lipca 1947 r. Na posiedzeniu w dniu 1 lipca 1947 r. Sejm Ustawodawczy uchwalił następującą rezolucję: „Sejm wyraża uznanie funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej, Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Urz. Bezpieczeństwa za pełną trudności i niebezpieczeństw pracę i walkę z elementami przestępczymi, zarówno kryminalnymi, jak i politycznymi, forsystowskimi”. W związku z powyższym wyrażam podziękowanie wszystkim funkcjonariuszom Bezpieczeństwa Publicznego, M. O. i K. B. W. za pracę i rozkazuję: 1) Wzmocnić pracę wychowawczą w kierunku bezgranicznej wierności i gotowości do poświęceń dla sprawy demokracji ludowej. 2) Prowadzić w dalszym ciągu bezwzględna walkę z wrogami demokracji. 3) Utrzymać wojskową dyscyplinę we wszystkich organach bezpieczeństwa publicznego. 4) Systematycznie podnosić wykształcenie fachowe i wojskowe. Rozkaz niniejszy podać do wiadomości wszystkich funkcjonariuszów Służby Bezpieczeństwa, M. O. i K. B. W. Minister RADKIEWICZ STANISŁAW

Rezultat polityki „wychowawczej” Anglosasów Niemcy marzą O ODWECIE

Korespondencja z Monachium

Niedawno kilku dziennikarzy zebrało się w kawiarni monachijskiej. W rozmowie omawiano szanse przystąpienia Francji do anglo-amerykańskiego układu dwustrefowego.

OBECNI DWAJ KORESPONDENCI FRANCUSCY, UZNALI, ŻE FRANCJA NA TEGO RODZAJU POSUNIĘCIE BEZ ZGODY WIELKICH CZWÓRKI NIE POJDZIE. TYMCZASEM W GODZINACH WIECZORNICH W MIESIĄCIE NASZ KORESPONDENT SPOTKAŁ KILKU ZNAJOMYCH NIEMCÓW, Z KTÓRYCH KAŻDY ZATRZYMYWAŁ GO SŁOWAMI:

— Słyszał pan już. Nadzwyczajne wiadomości.
— Co? o czym?
— Jak to nie pan nie wie? sprawa została definitywnie postawiona.
— Francja łączy swoją strefę z

Anglikami. Teraz będzie dobrze. Nie pomogły żadne perswazyje ani tłumaczenia. Na wszystko mieli Niemcy gotową odpowiedź: „Nie ma co wierzyć gazetom. To już postanowili ministrowie. Wiadomość pochodzi ze źródeł oficjalnych”.

treść pisma, które każdy Niemiec ze Sudetów winien wysłać do Służby Kontroli.
Cel tej propagandy jest jasny: — wywołać niepokój i zmusić spowolnić wzrost apetytów zaborczych w Niemczech.

JAN KOLECKI

Ślub ich odbędzie się 11. II. 1948.

Porucznik księża Filip Mountbatten dawniej Gluecksburg. Angielska następczyni tronu księżniczka ELŻBIETA

Z posiedzenia rządu francuskiego

PARYŻ, czwartek

Wczoraj w godzinach rannych odbyło się posiedzenie gabinetu francuskiego pod przewodnictwem twem Prezydenta Republiki AURIOLA. Rada Ministrów wysłuchała expose premiera RAMADIERA na temat stosunku rządu do żądań urzędników państwowych i upoważniła premiera do postawienia wniosku wotum zaufania dla rządu w tej sprawie.

Strajk marynarzy francuskich

PARYŻ, czwartek

Związek marynarzy francuskich ogłosił w środę 24-godzinny strajk na znak protestu przeciwko powolnemu załatwianiu przez rząd sprawy wprowadzenia w życie ustawy o ubezpieczeniu społecznym marynarzy.

Kapitał amerykański dąży do opanowania Zagłębia Ruhry

Niezadowolone we Francji

PARYŻ, czwartek

Francuski minister spraw zagranicznych BIDAULT oświadczył na konferencji prasowej, iż w prywatnych rozmowach z ministrem BEVINEM wyraził obawę, iż USA i Anglia dążą nie tylko do podniesienia poziomu produkcji niemieckiej ale także do zmian w politycznej administracji Zagłębia Ruhry.

Minister Bidault stwierdził następnie, iż zwrócił on uwagę ministra Bevina, że Francja ma żywotny interes w rozpatrzeniu tych zagadnień. Minister Bevin zapewnił jedynie ministra Bidault, iż Francja będzie informowana o przebiegu rozmów amerykańsko-brytyjskich w sprawie Zagłębia Ruhry, które wkrótce rozpoczną się w Waszyngtonie.

PARYŻ, czwartek

Omawiając wyniki obrad konferencji paryskiej dziennik FRANC TIREUR podkreśla, że mogą one wywołać nieporozumienie pomiędzy wielkimi mocarstwami w sprawie Zagłębia Ruhry. „Nie jest już tajemnicą — pisze Franc Tireur — że kapitał amerykański popierany przez rząd St. Zjednoczonych dąży do opanowania okręgu przemysłowego Zagłębia Ruhry i wyłączenia z niego największych możliwych dochodów”.

Również W. Brytania pragnęła sobie zapewnić kontrolę Zagłębia Ruhry i eksploatację tego obszaru, znajdującego się w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Ze swej strony Francja dąży do zapewnienia sobie dostaw węgla z Zagłębia Ruhry, żeby odbudo-

wać i rozbudować swój przemysł stalowy w oparciu o surowce Alzacji i Lotaryngii. Interesy trzech wielkich mocarstw są więc, jeżeli chodzi o Zagłębie Ruhry, całkiem sprzeczne — kończy Franc Tireur.

„CE SOIR” na marginesie tej samej kwestii donosi, że USA i Wielka Brytania zamierzają z Zagłębia Ruhry uczynić swoje kondominium, a USA są nawet gotowe udzielić pożyczki w wysokości 300 milionów dolarów na odbudowę Zagłębia Ruhry.

Francja nadal stać będzie na stanowisku, iż Zagłębie Ruhry winno być umiędzynarodwione, oraz, że zagadnienie podniesienia produkcji niemieckiej winno być rozpatrzone przez Radę Ministrów na sesji listopadowej.

„Ce Soir” stwierdza, iż francuska opinia zaszkodziła została wywołaniem Włoch, byłego kraju nie-

przyjaźelskiego do Komitetu Współdziałania i podnoszeniem ich do rangi trzeciego mocarstwa, wśród państw biorących udział w konferencji paryskiej.

Nawiązując do oświadczenia prezydenta TRUMANA, iż zagadnienie pomocy dla Europy zostanie rozpatrzone przez Kongres nie szybciej jak w pierwszym kwartale przyszłego roku, „Ce Soir” zaznacza, iż pierwsza uchwała nie spadnie zapewne szybciej jak w lipcu przyszłego roku.

Dziennik zaleca, by Francja liczyła nie na pomoc USA, lecz na własną gospodarkę budżetową.

PRZED ŚWIĘTEM ODDRODZENIA POLSKI Wspólne zebrania PPR i PPS

WARSZAWA. W tygodniu poprzedzającym Święto Odrodzenia Polski odbędzie się w całym kraju na podstawie okólnika KC PPR i CKW PPS wspólne zebrania aktywów PPR i PPS na szczeblu powiatowym, dzielnicowym i gminnym oraz w miarę możliwości wspólne zebrania kół partyjnych w zakładach pracy. Zebrania poświęcone będą omó-

Przegląd prasy zagranicznej

THE OBSERVER

Obecnie dopiero dotarla wiadomość o bestialskim zamordowaniu przez policję hiszpańską p. Alfredo Martinez de Nadala, urzędnika z Barcelony. P. Nadal nie jest pierwszą — i niestety, bodaj nie ostatnią — ofiarą falangistów, tym nie mniej śmierć jego zasługuje na uwagę, ze względu na wyjątkowe okoliczności.

Czym naraził się p. Nadal władzom frankistowskim? Niczym, za wyjątkiem faktu, że brał jego, p. Rafael Martinez Nadal, przebywa od czasu wojny domowej w Londynie, pisując do gazet angielskich, jest także współpracownikiem naszego pisma, a w czasie wojny radio brytyjskie BBC nadawało jego odczyty napisane pseudonimem Antonio Torren.

Od pewnego czasu prasa frankistowska zaczęła gwałtownie napaść na Rappela Martinez de Nadala, a brat jego zamieszkały w małym mieście Lierena, stał się obiektem pogrodek ze strony miejscowych falangistów. Ostatnio przenosił się on do Barcelony, wierząc, że znajdzie bezpieczeństwo w wielkim mieście, lecz 15-go czerwca podszedł do niego policjant przed gmachem sądów i z okrzykiem „Rece do горы”, zastrzelił go na miejscu.

Mimo, że setki osób były świadkami mordu, prasa hiszpańska nie zamierzała żadnej wzmianki, a rodzina nie została zawiadomiona i dowiedziała się o jego śmierci dopiero gdy list zaadresowany do p. Nadala wrócił z dopiskiem „Adresat zmarł 15. VI 47 r.”. Jedynie stać na kolegowo biurowych p. Nadala powstrzymał władze od urzędzenia bezmiennego pogrzebu i pochowania go w wspólnym grobie.

Fakty te wraz z podniesionymi nazwaniami nacjonalistycznych wzmianek, zostały przesłane do brytyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych. Jak dotychczas, żadna odpowiedź nie nadeszła.

Łańcuch traktatów handlowych ZSRR

MOSKWA, czwartek

W dniu dzisiejszym doniesiono z Moskwy o podpisaniu tam nowego traktatu handlowego między ZSRR i Węgrami. Bawiący w Moskwie węgierski minister sprawiedliwości powiedział, że podpisany traktat łączy się ściśle z całą siecią porozumień gospodarczych, zawartych pomiędzy europejskimi narodami demokratycznymi. Należy przypomnieć, że w ciągu ostatnich tygodni Związek Radziecki zawarł porozumienia handlowo-gospodarcze z Czechosłowacją, Rumunią, Bułgarią a obecnie Węgrami. Pertraktacje na temat układu handlowego z Polską są w toku.

Tak więc w uchwale o „specjalnej tymczasowej organizacji”, która będzie organem wykonawczym komitetu kierowniczego usunięto wzmiankę o tym, że spośród krajów, z którymi organizacja przeprowadzi konsultacje, wyklucza się Hiszpanię. W ten sposób stają się jasne prawdziwe zamiary Anglii i Francji, które swą działalnością zamierzają objąć i także frankistowska Hiszpania.

Inną znamienne uchwale była odmowa Anglii i Francji rozpatrzenia propozycji wysuniętej przez szereg delegacji żądających wyjaśnienia, że poczynania specjalnej organizacji tymczasowej nie będą naruszały politycznej i ekonomicznej suwerenności krajów, które zechcą przystąpić do organizacji. Ten negatywny stosunek Anglii i Francji do problemu suwerenności mniejszych państw, potwierdza słusność decyzji rządów tych krajów, które wstrzymały się od wzięcia udziału w pracach konferencji.

4-dniowe obrady konferencji paryskiej zakończyły się fiaskiem. Anglo - francuscy trójstronni organizatorzy zawiedli się w swoich nadziejach. Sprawdziły się najgorsze obawy uczestników konferencji. Konferencja paryska stała się pułapką. Zważone mową o pomocy amerykańskiej, państwa, które wzięły w niej udział, podpisały się pod deklaracją odbudowy Niemiec, Niemiec opanowanych żądają odwetu.

W. PODGÓRSKI

Temat codziennych rozmów Was gibt es mit dem Krieg?

Co słyszał z wojną.

To pytanie pada raz po raz w poufnych rozmowach wśród Niemców. W rozmowie z pewnym monachijskim zadanemu pytanie: „Dlaczego wy Niemcy nie odbudujecie swej ojczyzny, przecież czas już ku temu najwyższy?” Niemiec w odpowiedzi na to uśmiechnął się i nachyliwszy się w stronę pytającego odrzekł:

„Po co budować, stoimy w obliczu nowej wojny, z której Niemcy wyjdą zwycięsko, bo nie będą już walczyć samotnie, a u boku potężnych przyjaciół. Na wschodzie znajdziemy wte-

dy dosyć ludzi, którzy będą nam budowali pałace”.

Plotki o rzekomo wybuchającej wojnie są jednym z czynników paraliżujących nie tylko normalizację stosunków w kraju lecz w wielkiej mierze wywołujących niepokój. Winą za taki stan rzeczy alianci zachodni są skłonni obarczyć tylko nazistów. Przemilczają celowo swoją winę. Polityka anglosaska jest bowiem przysłowiową „wodą na miętę”, propagandą szepczaną.

Dlatego, „Na was gibt es mit dem Krieg” nie schodzi z ust przeciętnego Niemca.

HERR JAKSCH ZAPOWIADA OKUPACJĘ SUDETÓW

Szczególnie podatni na plotki są przesiedleńcy ze wschodu. Od pierwszej chwili, gdy tylko znajdą się na terytorium Niemiec dostają się w zasięg działalności plotkarsko-prowokatorów. Wciąż słyszą te same słowa, że za kilka najdalej miesięcy wrócą do „swoich domów, do „urzędniczych Gebiete” na Śląsku w Poznańskim pod Łodzią Pragę Czeską i t. d.

Plotki tego rodzaju szerzą jed-

nak nie tylko zawodowi panikarze, lecz także oficjalni przedstawiciele partii „demokratycznych” działających obecnie w Niemczech. Przykładem takiego postępowania jest polityka przedstawiciela partii demokratycznej JAKSCHA w Stuttgartu. W czere rozprzeształ on ulotki, których treść sprowadzała się do zapowiedzi powrotu Niemców do Czecho-słowacji do okupacji Sudetów i przez wojska amerykańskie i

4. lipca jest dniem niepodległości Stanów Zjednoczonych. W dniu tym we wszystkich szkołach i uniwersytetach, na akademiach i uroczystościach państwowych odczytywano jest „Deklaracja Praw Człowieka”, wielka karta swobód i wolności obywatelskich, gwarantująca każdemu obywatelowi amerykańskiemu „prawo do życia, wolności i dążenia do szczęścia”.

11-go lipca w obozie koncentracyjnym w pobliżu Brown sweek w stanie Georgia 4 wartowników więziennych zamordowało siedmiu i zranilo sześciu uwiezionych Murzynów. A o szeregach tej z góry uplanowanej rzezi podane przez agencję telegraficzną.

Naczelnik więzienia WARCZY, będąc pijanym rozkazał grupie uwiezionych Murzynów stanąć w szeregu na podwórzu więzienia. Następnie Warczy oświadczył, że zamierza zabić Murzyna BELLĄ i rozkazał mu wystąpić naprzód, Bell odmówił wystąpienia z szeregu, po czym Warczy wystrzelił i zranił go. Następnie Warczy rozkazał trzem wartownikom strzelać do więźniów. Pięciu więźniów zostało zabitych na miejscu, dwóch zmarło później, a sześciu innych odniosło ciężkie rany.

Wypadek ten przeszedł bez większego echa w Stanach Zjednoczonych. Z tych gazet, które tą sprawą się zajęły, najciekawszy jest może głos gazet „PRESSCOTT EVENING COURIER”, który pisał: „Dawniej milczano, gdy zdarzały się setki lynchów mieszczańskich, obecnie krzyczą się głośno i uważa się za winistwo, gdy podobne wypadki nie mają miejsca więcej jak kilka razy do roku”. Z tonu wypowiedzi redaktora tego, wprawdopodobnie na potęgę amerykański pismak, przebiega nuta załtu za starymi czasami. Fakt, że ktoś się ujmuje za przesyłanymi Murzynami wywołuje jego „szlachetne oburzenie”. Prawo do życia, wolności odnosi się tylko do białych obywateli amerykańskich. Murzyn widocznie żyje z łaski.

Stanowczo „Deklaracja Praw Człowieka” w obecnych warunkach amerykańskich staje się anachronizmem, niewygodnym dla klasy panującej. Dał temu wyraz poseł partii demokratycznej z okręgu Missouri JOHN RANKIN, który oświadczył, że powinno się zabronić publicznego odczytywania „Deklaracji Praw Człowieka”. „Deklaracja Jeffersona” — stwierdził Rankin, była aktem wybitnie nieamerykańskim.

John Rankin był przez pewien okres czasu przewodniczącym Komitetu Kongresowego dla Badania Działalności Antyamerykańskiej i choćby z racji swojego urzędu, powinien dobrze wiedzieć o czym mówił. Ten sam John Rankin w liście do swego przyjaciela O. Nelsona oskarżonego o działalność antymiejską i maczajnowanie broni pisał: „Gdy jest zawsze chwyć się za broń, by bronić Ameryki dla Amerykanów” i dalej „Gdy ci ktoś mówi o tolerancji rasowej, odbezpiecz rewolwer”.

Podobne zdania słyszeliśmy już gdzie indziej. Wtedy teraz skład czerpie swoje wzory reakcji amerykańskiej.

Andrzej Bronowski

Sprawa traktatu pokojowego z Japonią

NOWY JORK, czwartek

Stany Zjednoczone zwołały na 19 sierpnia do Waszyngtonu konferencję, w której wezmą udział przedstawiciele 11 państw w celu rozpoczęcia prac nad traktatem pokojowym z Japonią. Rzecznik departamentu określił tę konferencję jako „wstępna”, poświęconą „technicznym zagadnieniom” opracowania traktatu. Przewiduje się, że opracowanie projektu traktatu pokojowego z Japonią zajmie kilka miesięcy.

Na konferencję zaproszone zostały państwa, wchodzące w skład Komisji do Spraw Dalekiego Wschodu, tj. Australia, Kanada, Chiny, Francja, Indie, Holandia, Nowa Zelandia, Filipiny, Wielka Brytania, Związek Radziecki i Stany Zjednoczone.

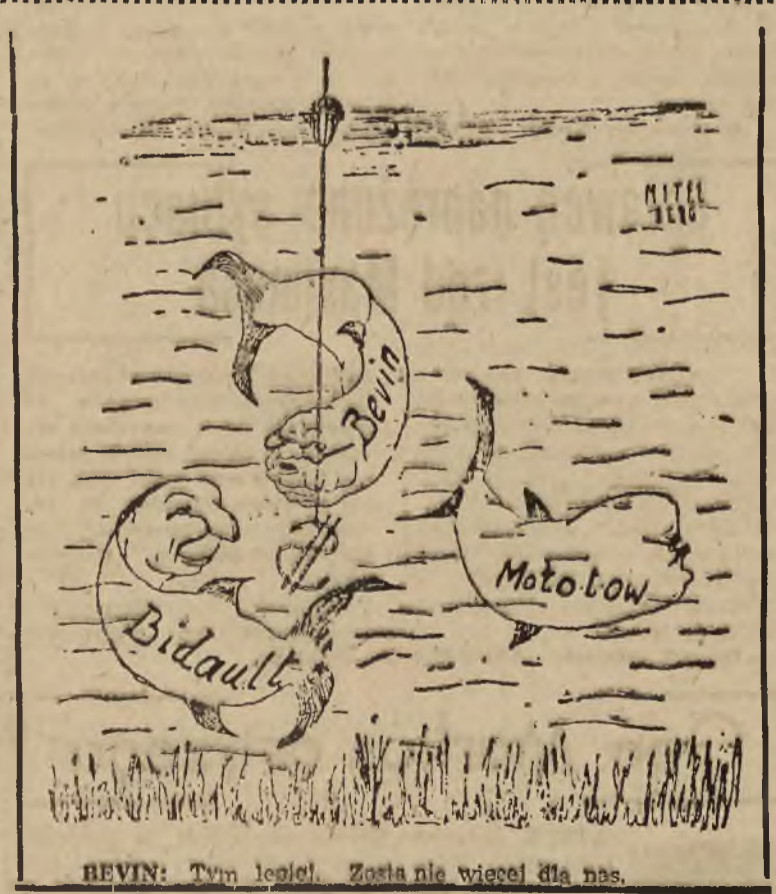
FIASKO KONFERENCJI PARYSKIEJ

ANDERSONA o zwiększeniu pomocy żywnościowej dla Niemiec i ministra handlu Harrimana o pomocy dla odbudowy ciężkiego przemysłu Zagłębia Ruhry rozwiały wszelkie złudzenia na ten temat.

USA NIE SA ZAINTERESOWANE W ODBUDOWIE PAŃSTW, zniszczonych przez wojnę, nie są zainteresowane w tym, aby Niemcy płaciły należne tym krajom odszkodowania wojenne. USA, owszem chcą podnieść poziom przemysłu niemieckiego, ale tylko po to, aby go wykorzystać dla swoich celów, i dla własnego zysku.

Jednocześnie w Waszyngtonie sekretarz stanu Marshall oświadczył kategorycznie, że o natychmiastowej pomocy dla Europy może być nie mowa. Pieniądze dla magnatów niemieckich się znajdują, ale pomoc dla Europy musi czekać na uchwałę Kongresu, a jakie stanowisko zajmie republikański Kongres, którego liczni przywódcy zdecydowanie wypowiadają się przeciwko udzieleniu kredytów zagranicznych, trudno na razie przewidzieć.

Na konferencji nutą dominującą była nieufność. Nieufność małych państw w stosunku do inicjatorów konferencji, ich oficjalnych wypowiedzi, planów i metod realizacji. Brak zaufania szczególnie przedyskutowania konsekwencji politycznych i zw. planu Marshalla. Ta sugestia została przez

BEVIN: Tym lociel. Został nie wiaseł dla nas.

Anglię i Francję odrzucona. Posiedzenie to było tajne.

Co na nim mówiono, nikt nie wie, ale oświadczenie oficjalnego rzecznika francuskiego MSZ, który na konferencji prasowej zmuszony był przyznać, że „posiedzenie w pewnej mierze było niekoordinowane”, rzuca ciekawe światło na burzliwy charakter dyskusji.

Brak zaufania do inicjatorów konferencji ujawnił się też w toku dyskusji nad składem poszczególnych podkomitetów oraz komitetu współdziałania. Anglia i Francja chciały ograniczyć udział w komitecie współdziałania do wąskiego kręgu zaufanych Proba ta jednak zakończyła się fiaskiem. Państwa skandynawskie, poparte przez Szwajcarię oraz kraje Benelux (Belgia, Holandia, Luxemburg) wystąpiły przeciw anglo - francuskiemu dyktatowi i przeformowały swój punkt widzenia.

Było to pierwsze, ale i ostatnie zwycięstwo mniejszych państw na konferencji paryskiej. Po tym niepowodzeniu anglo - francuscy organizatorzy mocniej wzięli swoich satelitów w karby i wszystkie ich pozostałe wnioski przeszły solidną, masywną, większością głosów. Niektóre z tych wniosków zasługują na specjalną uwagę.

Niech żyje Odrodzone Wojsko Polskie!

Fundament naszej wolności

W piśmie ukazała się wiadomość w związku z trzecią rocznicą powstania Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego KC PPR i CKW PPS wydały okólnik, polecający odbycie okólnik, polecający odbycie wspólnych zebrań aktywnych PPS i PPR. Zebrania mają się odbyć na szczeblu powiatowym, dzielnicowym i gminnym, w miarę możliwości zwoływane będą również wspólne zebrania kół partyjnych w zakładach pracy, poświęcone omówieniu roli jednolitego frontu w powstaniu PKWN, w dotychczasowych osiągnięciach demokracji polskiej oraz wspólnych zadaniach zacięnienia jedności robotniczej.

Wiadomość tę powitają ze szczególnym zadowoleniem wszyscy, którym leży na sercu dobro sprawy demokracji polskiej, którzy pojmują znaczenie współpracy bratnich partii robotniczych w życiu i rozwoju naszego państwa ludowego.

Jedność robotnicza będąc najwęższą zdobyczą polskich robotników okupiona dziesięcioleciem okupacji i latami ciężkich zmagających i naszym, stała się fundamentem naszej wolności. Na tym fundamencie wyrósł historyczny Manifest Lipcowy i zapoczątkowane przezeń wielkie przemiany w życiu naszego narodu, z których dobrodziejstwa — po trzech latach walki, doświadczeń — możemy już dobrze zdążyć sobie sprawę.

W latach walki z okupacją wykuli się wspólna i szlachetna koncepcja bratnich partii robotniczych — oparcia się o sołusz z wielką demokracją radziecką, której siły nie zostały skruszyły machine wojenna Hitlera, i które dziś konsekwentnie bronią sprawy wolności narodów, postępu i pokoju. W tych samych latach nieugiętej walki z okupantem wspólnie i szlachetnie pojęte interesy narodowe powoływały do życia Armie Ludową, która powstała z połączenia pod wspólnym dowództwem Gwardii Ludowej Milicji RPPS, części Batalionów Chłopskich i innych oddziałów zbrojnych. Jedność szeregow robotniczych umożliwiła powstanie podziemnej Krajowej Rady Narodowej, do której oprócz PPR i socjalistów weszli również przedstawiciele ludowego Związku Zawodowców oraz innych grup demokratycznych. Uwalniliśmy ten wspaniały bohaterstwa wywielek Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego.

Trzy lata — które oddzielały nas od tej daty, stanowiły dla jednolitego frontu robotniczego dalszą wielką próbę życia, z której wyszli zwycięsko. Dziś pojmujemy to wszyscy, że jedność robotnicza w pierwszym rzędzie umożliwiła nam

zgodny i ofiarny trud i nasze postępy w odbudowie kraju, nasze zwycięstwo polityczne nad legalną i podziemną reakcją w referendum i przy wyborach do Sejmu Ustawodawczego, umożliwiły stabilizację stosunków w Państwie i niezachwianą jedność szeregów demokracji polskiej, pod przewodnictwem klasy robotniczej, która stanowi dziś wzór dla całego świata.

Nie zamykaliśmy nigdy oczu na trudności tak ścisłej współpracy dwóch odrębnych partii o odmiennych tradycjach i różnej drodze rozwojowej. Ubiegłe trzy lata dowiodły, że nie są one różnicami i trudności, lecz ich ujawnianie pokonywanie umacnia i zacieśnia jedność robotniczą. Daje się tak dlatego, że trudności te i różnice są charakteru przemijającego, że nie mogą one nie zniknąć wówczas, istnieje trwała wspólność interesów i celów, gdy każdy dzień naszej rzeczywistości potwierdza szlachetność dobrowoli i zgodnie przez nas przez obie partie robotnicze obranej drogi do socjalizmu.

Wytrzymała próba życia umowa o współpracy PPR i PPS, która stała się skutecznym instrumentem umacniania jednolitego frontu robotniczego. Poważne znaczenie dla zacieśniania się współpracy posiadają ostatnie uchwały Rady Naczelnej PPS, wymierzone przeciwko nalogowym rozbiłaczom jedności i wrogom klasy robotniczej spod znaku WRN, którzy starają się przeniknąć w szeregi bratniej partii. Troška o czystości szeregów partii robotniczych, w których nie może być miejsca dla ludzi obcych

zapewniając w ten sposób wzrost realnej wartości zarobków świata pracy. Oszczędna gospodarka zasobami siły ludzkiej i surowcami, wznowienie wydajności pracy stanowi warunek wykonania 3-letniego planu odbudowy gospodarczej — to pierwsze zadanie klasy robotniczej i wszystkich pracujących. Dziś jest to również nasza najlepsza odpowiedź na próby reakcji międzynarodowej podważenia naszej niezłomności gospodarczej i suwerenności, na próby odbudowy niemieckiego imperializmu.

Zacieśnienie współpracy bratnich partii robotniczych PPR i PPS w obliczu Święta Odrodzenia — to do brzy znak i najlepsza zachęta dla wszystkich świadomych budowniczych Polski Ludowej.

M. Minkowski

DEMAGOGIA I FAKTY

Jak wygląda odbudowa polskiej wsi

W czasie ostatnich debat sejmowe postawie PSL ronili iż „czyste — srebrzyste” nad niedolą chłopca, nad rzekomym bezbroniem w sądownictwie, a „integry” pos. Żuławski nad krzywdą robotnika. Z przemówienia posła PSL wynika, że sytuacja na wsi jest bezradniejsza i przeraźliwiejsza. Zajmijmy się odciążeniem chłopca, który w okresie kierowania Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych przez p. Mikołajczyka przeżywał największe kłopoty, wynikające z dawnej apatii całego aparatu, powierzonego p. Mikołajczykowi resortu.

Ulubionym konikiem PSL-u stał się plan inwestycyjny. Posy pały się słowa bezpodstawnej krytyki, poparte improwizacją nierównych cyfr i jałowymi argumentami. Stanowisko klubu sejmowego PSL można potraktować jako wyraz prawdziwego niezadowolenia, że po zmianach w Ministerstwie Rolnictwa tempo odbudowy wsi wzrosło i że wszelkie przepowiednie „agronomów” z ulicy Marszałkowskiej” okazały się błędne.

Chcąc ratować swoje ostatnie pozycje w terenie, PSL rozpoczęło od demagogicznych twierdzeń, że w wydatkach inwestycyjnych tego roku przemysł państwowy został uprzywilejowany kosztem wsi. Przywódcy PSL-u sędzieli, że wystarczy podać kilka dowodnie wybranych cyfr, by posłać ferment między wsią i miastem. PSL zapomnielo, że nie żyjemy w okresie Chienowista, w okresie zafowania rolnictwa, gębionego ogólnie przez ówczesne rządy i oddone przez obszarników.

Chłop, zorganizowany w Związku Samopomocy Chłopskiej i szczerze demokratycznych partiiach politycznych, poznaje zagadnienia gospodarce kraju. Wzrusza się on w przejściowe trudności i nie jest tak naiwny, by wierzyć, że zagadnienie odbudowy wsi, fabryk, maszyn rolniczych, wytwórni nawozów sztucznych itp. nie ma związku z odbudową wsi. Z twierdzeń posłów PSL wynikałoby, że tylko miasta są odbiorcami produkcji przemysłowej a chłop otrzymuje tylko to, co dla miast jest zbędne.

Jak jest w istocie? W bieżącym roku Państwo udzieli 14 miliardów złotych kredytu bezpośrednio dla rolnictwa, ze szluznym uwzględnieniem potrzeb Ziemi Odzyskanych. Do tego dochodzi 3 miliardy złotych, jako wartość zakupionych za granicą koni, bydła, maszyn rolniczych i sztucznych nawozów. Zapowiedziane są poważne zakupy maszyn rolniczych w Czechosłowacji. Zakupy zagranicę możliwe są dzięki eksportowi, prowadzonemu przez przemysł, a głównie dzięki eksportowi węgla. Jasnym jest, że nie dla miast idą te części kredytów przemysłowych, które przeznaczono na rozbudowę fabryk maszyn rolniczych. Poważną kwotę przeznaczono na budowę fabryki traktorów w Ursusie, wytwórni części traktorowych w Słupsku i Gry

ficie, na rozbudowę fabryk szluzowych nawozów, oraz na elektryfikację.

Dość należy, że przeważna część dostaw UNRRA poszła na wies. Wynosi to 125 tys. koni, 16 tys. szt. bydła, 108 tys. ton nawozów sztucznych, oraz maszyny rolnicze i traktory, łącznej wartości blisko 7 i pół miliarda zł.

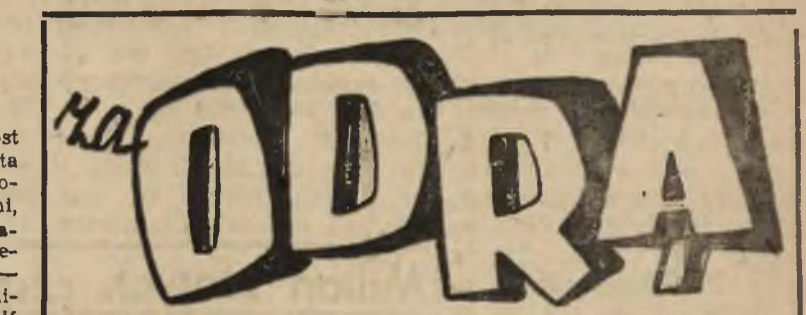
Postępuje naprzód mechanizacja rolnictwa. Na chłopskich gospodarstwach pracuje 1200 traktorów. Jesienią park traktorowy zwiększy się o dalszych 800 traktorów. W całym kraju mamy 8500 traktorów i przystępujemy do własnej produkcji. Mielimy 470 tys. zmieszonych zagad; odbudowano 55 tysięcy, w odbudowie znajduje się 190 tys. Powie ktoś, że to zbyt wolne tempo. Zastanów się jednak trzeba nad trudnościami transportu i brakiem materiałów budowlanych. Trudności transportowe są usuwane. W całym kraju pracują tartaki i betoniarnie. Szeroko rozbudowano przemysł cementowy. Widzimy do kładnie, jak ścisły związek posiada odbudowa wsi z odbudową przemysłu, którego inwestycje są „solą w oku” posłów PSL.

Znacząc trudności w zakupie za granicznych koni, oraz trudności zbożowe, PSL wysuwa wnioski, których realizacji nie podjął sam „londyński premier” i spec od rolnictwa p. Mikołajczyk, w okresie swego urzędowania.

Atak przypuszczono również na Przystosowanie Rolniczo Wojskowe, którego celem jest szkolenie zawodowe w rolnictwie i wychowanie obywatelskie wsi z prasy, o zapowiedzianym udziale PRW w akcji żniwnej na Ziemiach Odzyskanych, oraz na południowo-wschodnich, mało osiedlonych terenach.

Może ten fakt boli posłów PSL, że nie pozwolimy marnować jednego kłosa zboża?

Uświadomiony chłop rozumie, że dzięki wzrostowi produkcji

OBLAWA POLICJI BAWARSKIEJ
Radio monachijskie donosi, że policja bawarska uzurpowała szereg obław na terenie stacji granicznych. Rezultatem była konfiskata 20 centnarów skóry i wielkiej ilości medykamentów.

DLACZEGO „DBAJĄ O TO”
13-te posiedzenie Rady Strefowej w brytyjskiej strefie okupacyjnej poprowadził Fr. Blücher, a uczestniczyli w nim z ramienia władz aliantów wicegubernator angielski gen. Bischof. Na temat demontażu niemieckich fabryk oświadczył wicegubernator, że WŁADZE ANGIELSKIE DBAJĄ O TO, aby nie zubożyć potencjału przemysłowego Niemiec.

GÓRNICZY DOMAGAJĄ SIĘ SOCJALIZACJI PRZEMYSŁU
Amerykański minister handlu Harrimann, wizytujący obecnie zachodnie strefy Niemiec, odczytał w ostatniej chwili termin swego wyjazdu i odbył posiedzenie z angielskim gubernatorem w Niemczech Sir Sholto Douglasem oraz przedstawicielami brytyjskich oraz amerykańskich władz wojskowych.

Amerykański minister przyjął delegatów niemieckiego związku zawodowego „Bergbau” i omawiał z nimi trudności, na jakie napotyka produkcja węgla w Zagłębiu Ruhry. Przedstawiciele związków oświadczyli, że rezygnują z ulepszeń w pracy, jeśli ma to nastąpić za cenę zaniechania socjalizacji przemysłu. Min. Harrimann jednakże nie wdał się pod tym względem w dysputę i oświadczył, że to kwestia wewnętrzno-niemiecka, która „nie podpada pod jego kompetencje”.

ZBRODNIARZE WOJENNI BĘDĄ PRZEWIEZIENI DO BERLINA
Dyrektor więzienia w Berlinie — Szpandawie ogłosił, że do tego więzienia zostaną przewiezieni wszyscy skazani na karę utraty wolności wielcy winowajcy hitlerowscy, jak np. Speer, Raeder, v. Schirach i t. d. Termin przywozu więźniów nie zostanie jednakże ogłoszony w celu uniknięcia demonstracji.

PIERWSZY SZCZĘŚLIWY MAŁŻONEK
Po ogłoszeniu przez władze brytyjskie zawieszenia zakazu zawierania małżeństw między jeńcami niemieckimi wojennymi a Angielkami, doszło już do skutku pierwsze tego rodzaju małżeństwo. „Szczęśliwym” małżonkiem jest sierżant Hans Georg Eber.

Piękno naszych ziem: okolica Jeleniej Góry.

jest na rękę organizowanie Samo pomocy Chłopskiej, PRW, rozwój kultury rolniczej itp. Korzystając z trybuny sejmowej wypowiadają dają żale za minioną przeszłość, kiedy połączeni wspólnymi interesami z reakcją społeczną, mogli uciśkać zarówno chłopca jak i robotnika.

I dziś dla przywódców PSL nie

Widziałem w Niemczech dwie niemieckie rodziny, wysiedlone nie dawno z naszych Ziemi Zachodnich — Krügerów z Wrocławia w Nortorf-Itzho (Schleswig-Holstein) w strefie brytyjskiej i — Schmiedów z Opola w Frankenforde (Brandenburgia) w strefie sowieckiej.

— Co słychać? — pytałem jednych i drugich. Jak się wam tutaj powodzi?

Krügerowie, w gniących barakach, wciąż jeszcze bez pracy, — odpowiedzieli:

— Macht nichts, przetrwamy... wkrótce wrócimy do siebie, do Breslau.

— Jesteśmy u siebie. Zjemy na swoim — odrzekł Schmiedowie, we własnym mieszkaniu i na własnej ziemi.

Tak zastałem dwie niemieckie rodziny, wysiedlone z Polski, w dwóch różnych strefach okupowanych Niemiec.

Niemcy z Polski w Niemczech
Herr Schmied zrozumiał
Herr Kruger jeszcze się ludzi
(Korespondencja z Niemiec)

schajskich demokratów (CDU), rekrutujący się z wielkich obszarów i utuczonych na hitlerzyźnie rolników. Wtórą im socjalistę — demokraci Schumachera.

W dwa lata po klęsce nacjonalizmu schumacherowskiego socjaldemokraci wskrzeszają na nowo hitlerowski hasło Lebensraum. Dla Niemców ze wschodu nie ma w Niemczech „przestrzeni życiowej”. Niemcy ze wschodu muszą wrócić do „Wschodnich terenów Niemiec”.

O produktywności wysiedleńców nie ma mowy w zachodnich Niemczech. Żyjących w barakach katem na strychach, podtrzymuje się antypolską propagandą karmi szowinizmem, żywi fałszywymi nadziejami.

ZŁUDNE NADZIEJE
Z brytyjskiego Hamburga, a

PRZEGLĄD PRASY KRAJOWEJ

Jakie są rezultaty obrad paryskich

W „Głosie Ludu” tow. Werfel w artykule „Paryż... i co potem? czyli do dolarów droga daleka...” ocenia wyniki konferencji paryskiej.

„Punkt pierwszy nie ulegający wątpliwości, to fakt, że chodzi przede wszystkim o odbudowę Niemiec... Niemcy stoją w ośrodku zainteresowania inspiratorów „planu Marshalla”. Sfinansowanie odbudowa gospodarstwa Niemiec jest ich zasadniczym celem. Po drugie: jest niewątpliwe, że chodzi o Niemcy wielokapitałystyczne, Niemcy Kruppów, i Thyssenów, Niemcy „Vereingete” Stahlwerke i „d - banków”.

Czynnik trzeci zarysowujący się niedowzmacznie — to całkowite uzależnienie pozostałych mniejszych partnerów projektowanego „Blok” od jego „Wielkiej Trójki”...

— Po czwarte — Amerykanie osiągnęli na razie swe cele, nie spieszą się bynajmniej z kwadratnymi rozmowami o dolarach... Przed wiosną przyszłego roku nie ma mowy o jakichkolwiek konkretnych rozmowach na temat kredytów dla państw europejskich”.

Również „Rzeczpospolita” omawiając w artykule wstępnym wyniki nieudanej konferencji paryskiej pisze:

„Dziś możemy już śmiało powiedzieć, że słuszne było stanowisko Rządu Polskiego w odniesieniu do konferencji paryskiej nawet w tych sprawach, które nie wymienione zostały w fioletach, uzasadniających odmowę udziału”.

„Życie Warszawy” tak analizuje wyniki obrad:

„Jakże tu mówić jednak o „europejskim” programie gospodarczym, skoro koncepcja, na której opiera się konferencja paryska uniemożliwiła 9 krajom europejskim udział w naradach? A przecież owe 9 państw obejmuje ponad 80 procent powierzchni Europy i skupia 60 procent jej ludności”.

Jakie koncepcje polityczne przysyłały inspiratorom tej konferencji?

„Program paryski mierza w pewnym stopniu do utworzenia Europy według modelu z roku 1919, w którym centralną pozycję zarezerwowano Niemcom. Pominięto zupełnie doświadczenie nabyte w drugiej wojnie światowej. Ani jednym słowem nie wspomniano w Paryżu o reparacjach, jakie Niemcy winni zapłacić, ani o denazifikacji czy demokracji, uważając widocznie to wszystko za czynniki hamujące odbudowę Niemiec, tak „istotną dla Europy”.

Obchód Święta Odrodzenia

„Robotnik” w artykule „Bez nudy” pisze o charakterze, jaki przybiera w bieżącym roku święto 22 lipca.

„Organizatorzy obchodu dnia Odrodzenia Polski zdecydowali się odstąpić od szablonu okolicznościowego. W Warszawie w dniu 22 lipca nastąpi otwarcie mostu kolejowego i przekazanie 50 traktorów przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych. W stolicy i na prowincji mają tego dnia być zorganizowane zabawy ludowe i zawody sportowe. Oby te wszystkie imprezy się odbyły bez nadmiaru okazyjnościowych przemówień. Podziwianie wyników naszej pracy i swobodny odpoczynek w dniu święta — oto właściwy styl obchodu dnia 22 lipca. Szablon i nuda są tu zupełnie zbędne”.

Schumacher szuka „Lebensraum” dla Krügera z Wrocławia... „Ost-Deutschen” — nazywa się ich pogardliwie w zachodnich Niemczech.

Ludność miejscowa odnosi się do wysiedleńców z ponurą niechęcią, z otwartą wrogością. Dla ludności miejscowej, dla bogaczy wiejskich i obszarników, przybywających ze wschodu są żywym, kłusem w stronę, zdecydowanie niewygodnym argumentem reformy rolnej. Wielec posiadające ziemie w strefie brytyjskiej dobrze zdają sobie sprawę, że jedynym rozwiązaniem problemu masy wysiedleńców jest jedyna możliwość znalezienia dla nich zarówno dochu nad głową jak i uczciwej pracy jest sprawiedliwy podział ziem reformy rolnej. Ale takie rozwiązanie sprawy godzi w

„Bundów” jest kulturowanie niemieckiego szowinizmu. W niemieckich „Wirtschaft” odbywają się dla wysiedleńców zebrania, wiece, pogadanki na temat rychnego powrotu. Pod pobliżym okiem władz okupacyjnych odbywa się masowa rekrutacja członków.

Herr Kruger z Wrocławia wraca z tablic zebranych do swego baru pełen wdzięczności dla junkrów. Już wkrótce — mówi do żony i dzieci — wrócimy do siebie, do Breslau! A mnie, cytując zaszytany niedawno argument, pyta po prostu: Na co Polakom i Ziemię Zachodnią, skoro Polskę straciła sześć milionów ludzi... Tak właśnie wygląda demokracja Herr Krugera z Wrocławia w brytyjskiej strefie okupowanej Niemiec. Herr Kruger za

Wschodnich Niemczech od pierwszej chwili na czołowe miejsce swego programu politycznego wysunęli konieczność produktywności wysiedleńców i ich przystosowanie do nowej rzeczywistości Niemiec.

W strefie sowieckiej nie mówi się, że Schmiedowie są przyczyną nędzy w Niemczech, tak jak się mówi o Krügerach w strefie brytyjskiej. W Meklenburgii, Saksonii, Turynii, tam wszędzie we wschodnich Niemczech gdzie żyje już i pracuje przeszło pięć milionów wysiedleńców, nie ma mowy o „przestrzeni życiowej” wysiedleńców. W strefie sowieckiej nie każe im się wracać skąd przyszli, ale planowym wysiłkiem remontuje się domy, parceluje ziemie, wydziela górników do zagłębi węglowych, chłopów na tereny rolnicze, młodzież umieszcza się w szkołach i uczy zawodu.

Schmied nie należy do „Bundu der deutschen Schlesien”, bo takiego we wschodnich Niemczech nie ma. Wieczorem idzie słuchać pogadanki na temat nowego życia w nowych Niemczech. Zaczyna rozumieć, że nowo Niemcy uczciwą pracą w nowych granicach MUSZĄ naprawić wszystkie zbrodnie Hitlera.

Schmied przestaje myśleć o Opolu.

Takie oto zastałem różnice między Krügerem z Wrocławia w strefie brytyjskiej, a Schmiedem z Opola w strefie sowieckiej.

Bronisław Wiernik

Piątek

18

LIPCA

Brunona, Frydryka

Wschód słońca — 4.20

Zachód słońca — 20.53

18. 7. 1918

Przełomowy dzień wojny światowej. Gen. Foch na linii Villers — Cotterets wymierza decydujący cios Niemcy cofają się na 8 km w głąb. Stacja wozowa SOISSONS przechodzi w ręce Francuzów. Odtąd armie koalicyjne wypychają Niemców z zajmowanych terenów bez przerwy do końca wojny.

18. 7. 1923.

W Warszawie. Łódź, Pałac białych i Czeszochowie wybucha strajk w przemyśle budowlanym i metalowym. Coraz ostrzej zarysowuje się opozycja i niezadowolenie mas pracujących, zarówno na tle ekonomicznym jak i politycznym.

18. 7. 1932

Jednogłośnie przyjęcie Turcji do Ligi Narodów.

18. 7. 1936

Przy współudziale Niemiec i Włoch wybucha faszystowskie powstanie gen. Franco w Hiszpanii.

Minuta

© Kontrofensywa armii demokratycznej w Mandżurii trwa nadal. Komunisty przejmują inicjatywę w swoje ręce w rejonie Peiping - Tientsin - Paoting, w północnych Chinach.

SPORT

Redaguje: JOZEF PRUTKOWSKI

* Niedawno zakończone indywidualne mistrzostwa Związku Radzieckiego w boksie dają bardzo ciekawy materiał porównawczy. Okazuje się, że nasza ósemka wcale nie musi przegrać z tak groźnym przeciwnikiem.

Bazarnik jest lepszy od Segalowicza. Segalowicz w Pradze niezbyt zastraszony zremisował z Zachara, którego Bazarnik zdecydowanie pokonał.

Grzywocz wygrał już z Awdiejewem. Antkiewicz jest bezapelacyjnie lepszy od Kniżewa, a Rademacher, nie ustępuje Greinertowi, który jest lepszy od nowego mistrza Iwanowa. Jeśli dodamy do tego punkt Koczyskiego i Szymura mamy już teoretycznie zwycięstwo nad mistrzami turnieju słowiańskiego. Innych zwycięstw niestety ostatnio nie odnośmy.

Gdy Franco wydaje nowe prawa jak np. ostatnio przepis o stosowaniu kary śmierci wobec każdego, kto popełnił „zbrodnię” polityczną, prawo takie obowiązuje wstecz. Wszyscy więźniowie, którym zarzuca się przestępstwa natury politycznej, mogą być zabrani z więzienia i straceni bez sądu...

Wieżnia

Więznia frankistowska są straszliwie zapluskowane, brudne i cuchnące. Więźniowie chorzy na zakaźne choroby, pozostają w jednej celi ze zdrowymi. Do szpitala zabiera się jedynie więźniów konających. Więźniowie nie mają żadnej opieki lekarskiej. W całym więzieniu nie ma ani jednej wanny. Więźniowie sygnują na ziemi, na płachtach i matach. Należący do Falangi strażnicy więzienni kradną duże ilości, przeznaczonych dla więźniów artykułów żywnościowych i sprzedają je na czarnym rynku. Dzięki temu faktyczna wartość kaloryczna nie wystarcza, aby utrzymać człowieka przy życiu.

Ogólną liczbę więźniów politycznych w Hiszpanii można przyjąć w chwili obecnej na minimum 100.000.

Łapanki uliczne

W Madrycie odbywają się często „łapanki” uliczne, przypominające w metodach niemieckie. Ostatnio miała miejsce łapanka, której ofiarami byli intelektualci i fachowcy. Profesora francuskiego liceum wyciągnięto z domu po przeprowadzeniu drobnej rewizji i zabrano mu wszystkich notatek, adresów, osobistych listów. Innych wyławiano z kawiarni, z ulic. Przy tej okazji nie pominięto przygodnych przechodniów, znajdujących się w zasięgu łapanki. Znalazł się w gronie tych „niebezpiecznych zbrodniarzy” pucybit, który w chwili „nalotu” zajęty był czyszczeniem obuwia jakiegoś przechodniowi, lekarz, nauczyciel muzyki, profesor filozofii.

Codziennie mają miejsce egzekucje więźniów politycznych, skazanych wyrokami „sądów” na śmierć.

Metody

W odniesieniu do wszystkich przeciwników politycznych stosowany jest zawsze jeden i ten sam tryb postępowania. Aresztowanie odbywa się pod jakimś zmyślnym pretekstem, zeznanie zaś wymuszane są przy pomocy tortur. Niektóre procesy prowadzone były przez sądy wojskowe. Obrońcami nie byli prawnicy, lecz członkowie Falangi, którzy nie zadawali sobie żadnego trudu, by bronić oskarżonego. W czasie rozprawy sądowej nie poświęcano jednemu więźniowi nigdy więcej, niż dwadzieścia minut.

* Jeżeli chodzi o boks — wkroczyliśmy w okres wakacji. Naśl bokserzy po dobrze przeprowadzonym sezonie zawieszili rękawice na kotku. Wakacje bokserów są okresem pracy działaczy sportowych. Zobaczmy jak spisze się nowy Zarząd z ZAPŁATKA i ŁUKASZEWSKIM na czele. Może zajmie się wreszcie ostateczną rehabilitacją słaskich zawodników, ale tak po meksu bez rękawiczek, a jak już w rękawicach to tylko w bokserkich.

EUROPA NIE JEST JESZCZE WOLNA!

W Hiszpanii głą każdego dnia ludzie walczący o wolność i sprawiedliwość społeczną! W Hiszpanii faszystowskiego generała Franco przepelnione są więzienia. 100.000 głodnych, sturutowanych ludzi, obłąkanych z lęku dzieci, pobitych do krwi kobiet!

Bastion skazanego na zagładę faszystów broni się bestialskimi, zbrodniczymi metodami — kontynuując system himmlerowskich morderstw Gestapo.

nut, mimo że chodziło o życie ludzkie. W praktyce nikt nigdy nie został uniewinniony.

Isabelita straciła zmysły

Znany dziennikarz holenderski Kay Boyle po zwiedzeniu Hiszpanii pisał:

Od roku przebywa w więzieniu piętnastoletnie dziecko Isabelita. Należała ona do grupy młodzieży (najstarszy członek ma 18 lat, najmłodszy 15) oskarżonej o działalność terrorystyczną. Prokurator domaga się kary śmierci dla członków tej organizacji.

Początkowo aresztowani przetrzymywani byli w izolatkach. „Warunki były tam tak nieuczciwe, że wielu z aresztowanych zapadło na nieuleczalne choroby” — stwierdza komunikat Narodowego Komitetu Zjednoczonej Młodzieży Socjalistycznej w Hiszpanii. Pod koniec 1946 roku delegacja więźniów przebywających w tym samym więzieniu wystosowała protest przeciw temu okropnemu traktowaniu dzieci. Po bezskutecznym proteście więźniowie urządzili strajk głodowy. W wyniku 8-miodniowej głodówki dzieci

przeniesione zostały do innego skrzydła więzienia gdzie warunki nieznacznie się poprawiły.

I w tych „lepszych warunkach” — mała, piętnastoletnia Isabelita straciła zmysły.

Rozstrzelane dzieci

Pewien republikanin, któremu cudem udało się wydostać z więzienia frankistowskiego, opowiadał o wielu podobnych temu wypadkach. „W Hiszpanii tylko trzy warstwy ludzi znajdują się pod ochroną prawa. Są nimi wojsko, kler i falangiści. Isabelita i jej towarzysze nie mogą do nich apelować. Sam widziałem z okien mojej celi dzieci w wieku Isabelity maszerujące parami na rozstrzelanie. Wyglądało to jakby dzieci udawały się do szkoły” — dokończył były więzień.

Hiszpania musi być wolna!

Powyższe fakty — to tylko jeden akt z grubej tkanki frankistowskich zbrodni. Jej zawartość różnie — ale różnie również bunt, przelewa się przez ulice i uliczki hiszpańskich miast, dojrzeła w podziemiach Hiszpanii i łuczy wzbiana nienawiścią w więziennych celach.

I wybuchnie któregoś dnia, uchwyci za gardła hitlerowskich spadkobierców — otworzy bramy więzień i załopocze nad brukami miast czerwienią sztandarów i radosną pieśnią.

Hiszpania będzie wolna! Musi być wolna — bo historię tworzy lud, który chce być wolnym i który umie o wolność walczyć!

Komunikat

Do Katowic przybyła delegacja Departamentu Muzycznego Ministerstwa Kultury i Sztuki, która pod kierownictwem prof. Jana Choroślińskiego zajmuje się zbieraniem tekstów muzycznych i słowowych piosenek i pieśni ludowych.

Wszyscy obywatele proszeni są o nadsyłanie posiadanych i znanych im kompozycji pieśni robotniczych, górniczych i ludowych, o nadsyłanie śpiewników, zbiorków itp. — na adres:

Prof. Jan Chorośliński
Katowice
ul. Królowej Jadwigi 2
„Gospoda”

PLAN MARSHALLA

Czy plan ten leży w interesie panów?
Czy w interesie chłopów i żołnierzy?
Czy plan ten leży w interesie Stanów?
Łatwo odgadnąć. W każdym razie leży. PUK

FERNANDO GARCIA Tłum. J. P.

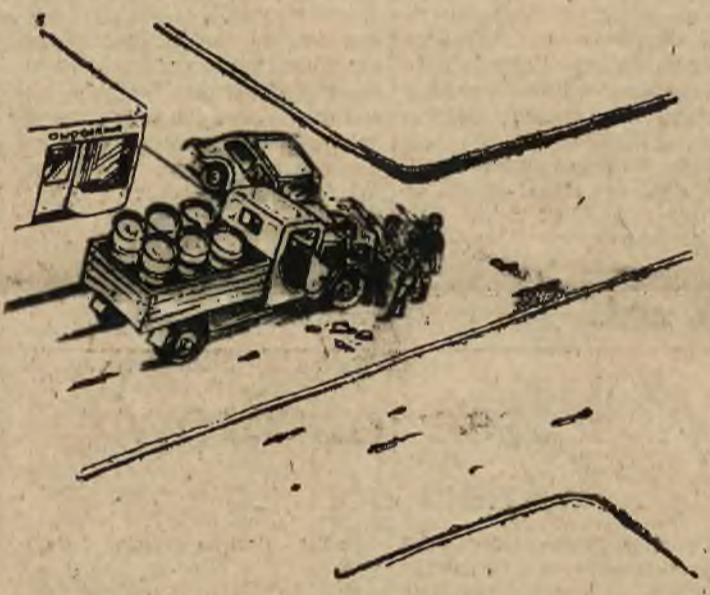
SYN

Kiedy don Pedro w trzydziestym szóstym
Przeciw faszystom poszedł,
Malańki Jose w ten dzień pełen grozy —
Ukończył szósty roczek.

Przeciw faszystom — przeciw faszystom!
Czy w przód, czy w tył — zawsze przeciw!
Umierał Pedro. I to już wszystko.
Cóż jeszcze pisać poecie?

Lecz nie na próżno pocisk w sercu utkwil
W czas faszystowskiej napaści —
Ciesz się don Pedro: twój synek małutki
Ma już dziś lat siedemnaście!

5-te zadanie konkursowe

Kto jest winien?

Abdy odpowiedzieć prawidłowo na to pytanie należy zaznaczyć strzałką, sfera, który spowodował katastrofę.
Zadanie i kupon wyciąć i zachować. Kupon konkursowy nr. 18 zamieszczamy na str. 1.

Ryszard Wright 30
SYN AMERYKI
Tłumaczyła
Wanda Melcer

Zeszedł ze schodów na ulicę. Zimno było, choć śnieg przestał padać. Nieco się przejaśniło. Zbliżając się do narożnego baru, który był całą noc otwarty, pomyślał, czy nie ma tam kogo z bandy. Zdarzało się, że Jack albo G. H. zapoznili się na ulicy. Choć wiedział, że rozstał się z nimi na zawsze, ciągnęło go do ich obecności. Zaprzagnął pokosztować wszystkiego na nowo, jak by się drugi raz urodził. Był grymasny, jak rekonwalescent.

Zajrzał przez zamarznąłą szybę: tak, G. H. tam siedział. Otworzył drzwi i wszedł. G. H. siedział przy barze, rozmawiając z kelnerem. Bigger przysiadł się do nich, kupił dwie paczki papierosów i podsunął jedną G. H., który obejrzał się z zdziwieniem.

— Dla mnie? — spytał.

Bigger wyjął wargi.

— Chyba.

G. H. otworzył pudełko.

— Jezu, marzyłem o tym. Powiedz, pracujesz?

— Yah.

— No i jak ci?

— Ach, daj mi pokój — powiedział Bigger, przebiegając palcami. Drżał z podniecenia, pot wystąpił mu na czoło. Denerwował się i coś wewnątrz pchało go dalej po tej samej drodze. Było to, jak pragnienie, które wykwiło z krwi. Drzwi otworzyły się i ukazał się Jack.

— Jak tam, Bigger?

Potrząsnął głową.

— I tak i tak — powiedział i zwrócił się do kelnera — jeszcze jedną paczkę to dla ciebie, Jack.

— Jezu, kłapiesz się w zlocie — zauważył Jack, patrząc na grubą zwłokę dolarów.

— A gdzie Gus? — pytał Bigger dalej.

— Za chwilę tu będzie. Całą noc siedzieliśmy u Klary. Drzwi znów się otworzyły. Bigger odwrócił się i zobaczył Gusa, który zawałał się w progę.

— No, teraz już się nie bijcie — powiedział Jack.

Bigger nabył nową paczkę papierosów i podsunął Gusiowi, który schwytał ją i spojrzał zdumiony.

— Chodź, nie wygłupiaj się — powiedział Bigger — już wszystko zapominaj.

Gus podszedł powoli, potem otworzył pudełko i zapalił papierosa.

— Bigger oszalał — powiedział z nieśmiałym uśmiechem.

Bigger wiedział, że Gus się cieszy ze zlikwidowania porachunków. Nie bał ich się już teraz. Siedział, wspierając stopy na swojej walizce i patrzył wkoło ze spokojnym uśmiechem.

— Daj dolara — powiedział Jack.

Bigger dał każdemu po dolarze.

— Zebyscie nie powiedzieli, że nie mam nigdy nie dałem — rzekł ze śmiechem.

— Bigger jesteś szalony — roześmiał się radośnie Gus.

No, trzeba iść, nie może tu z nimi gadać. Zamówił jeszcze trzy butelki piwa i podniósł walizkę.

— A ty nie pijesz? — spytał G. H.

— Nie, muszę już iść.

— Do zobaczenia.

— Tymczasem.

Skinął im ręką i wyskoczył na ulicę. Czuli się dumny wyniesiony, krocząc tak po śniegu. Otworzył usta, żeby mu ślny. Pierwszy to raz rozstał się z nimi bez dręczenia go uczucia strachu. Kroczył dziwną drogą po dziwnym śniegu i nerwowo pragnął odgadnąć dokąd zajdzie. Dołożył walizkę do rogu bloku, czekając na autobus. Zsunął palce w kieszeń, poczuł dolary. Zamiast do Daltonów, mógł jechać na kolej i opuścić miasto. Ale co by

się wtedy stało? Jeśli ucieknął, pomyślał od razu, że jest to w związku ze zniknięciem Mary. Trzeba wytrzymać, trzeba czekać, co z tego wyniknie. Dużo czasu upłynie, zanim pomyślał, że Mary została zabita, a jeszcze więcej nim go posądzą. A czy nie posądzą wpiwer czerwonych?

Wsiadł w przejeżdżający wóz i dojechał do 47 ulicy, gdzie się przesiadł. Z niepokojem śledził odbicie swojej czarnej twarzy w zapoconych szybach. Czy któraś z białych twarzy wokoło pomyśli, że tylko co zabił bogatą, białą dziewczynę? Nie. Mogą pomyśleć, że ukradł dziesięć centów, zgwałcił kobietę, urzął się, pobił kogoś, ale nigdy, że zamordował córkę milionera i spalił jej ciało. Uśmiechnął się, jakby poczuł laskotki. Wszystko było jasne i proste: postępuj pozornie podług życzeń innych ludzi i rób swoje. Na pewien głosny i szorstki sposób robił to całe życie, ale dopiero ostatniej nocy, kiedy zdusił Mary niedłwie w ramionach jej ślepej matki poczuł, jak to naprawdę miało być. Drżał, to prawda, ale się nie bał. Był tylko wściekle podniecony. Zajmę się nimi, szepnął do siebie, myśląc o oboju Daltonach.

Jedno mu tylko dokuczało: nie mógł się pozbyć obrazu krwawej głowy Mary, kiedy tak przed nim leżała na stole starych gazet. Jeszcze tylko to. Trzeba być wariatem, żeby sobie przypominać każde jej słowo. Psiakrew, prawie zmusiła go do tego. Co mógł zrobić? Powinna była lepiej wiedzieć. Powinna była mnie zostawić, do diabła ciężkiego. Nie było mu jej żal, na to nie była dla niego dość realną, nie była właściwie człowiekiem, nie znał jej na to dość długo. Czuli, że morderstwo to było wytłumaczone ogromem wstydu i strachu, jakie przed nią odczuwał. Każdy jej ruch, każde słowo, budziło w nim wstyd i grozę. Ale jakim sposobem? Skąd się brały ten wstyd i ta groźba? Wiedział tylko, że rosły w nim za każdym zetknięciem z nią.

Właściwie nie Mary była przyczyną wszystkiego. Mary wyzwoliła w nim uczucia, które obudziły już dawno wszystkie inne Mary. Teraz, kiedy ją zabił, czuł się wyzwolony, jakby spadł z niego niewiedzialny ciężar.

(c. d. n.)

OPERA W POZNANIU. Oprócz „Aidy” o której pisaliśmy już w swoim czasie, opera w Poznaniu wystawiła z wielkim powodzeniem „HARNA SIE” balet KAROLA SZYMYNOWSKIEGO z udziałem całego zespołu baletowego, z primabaleriną BARBARĄ BITTNERÓWNA. Dyryguje — dyr. LATOSZEWSKI M. B.

Kronika Kulturalna

Odsłonięcie pomnika Wacława z Szamotuł pomnika kompozytora, a następnie akademii.

HISTORIA W proszku

Ze zbiorów JANA BRZOZY

□ Nasreddin — Hodza jest znana postać w świecie persko-arabskim. Żył w początkach XV wieku w mieście Ak-Szehr (Białe Miasto) w prowincji Angara. Postać ta (znana nam zresztą z filmu) figuruje w wielu opowieściach arabskich, wydanych w książce, która obok „Opowieści z tysiąca i jednej nocy” jest najbardziej poczytna. Są to przegrody, opowieści, anegdoty, powieści tego popularnego figlarza. Oto dwie z nich:

Do Naśreddina przyszedł sąsiad z prośbą o wypożyczenie osła. Hodza odmówił, uzasadniając tym, że osioł jest na wsi. W tej samej chwili osioł zamknięty w stajni zaryczał. Oburzony sąsiad powiedział:

— Mówisz, że osła nie ma, a przecież on ryczy w stajni.

— Mój kochany, to ty taki jesteś? Nigdy bym się po tobie tego nie spodziewał. To ty mnie, staro, siwemu, siwemu człowiekowi nie wierzysz, a ostowi wierzysz?

□ Nasreddin pożyczyciel od chłopskiego bogacza kocioł. Po kilku dniach zwrócił bogaczowi kocioł wraz z małym kociołkiem.

— Co to ma znaczyć? — zapytał bogacz.

— Jakto, nie wiesz? — odpowiedział Hodza — ten kocioł urodził w międzyczasie mały kociołek.

Bogacz zabrał oba kotły. Po kilku dniach Hodza znowu pożyczyciel kocioł, i oddał go biedskowi, który nie miał w czym gotować. Po upływie dłuższego czasu bogacz upomniał się o zwrót kocioła.

— Kocioł umarł — brzmiała odpowiedź.

— Jakżeż kocioł może umrzeć? — spytał bogacz.

— Nie mógł umrzeć — odpowiedział Hodza — jeśli przedtem umierze, że kocioł urodził kociołek, to teraz musiś mi uwierzyć, że kocioł umarł.